

3. Шевченко Н.Ф. Актуальні питання професійної підготовки педагогів у системі вищої освіти / Н.Ф. Шевченко // Психологічній службі системи освіти України 10 років : здобутки, проблеми і перспективи. – К. : Ніка-Центр, 2002. – С. 186-189.

УДК 378:37.091.113:005.941-047.37

ПОТЬОМКІН О. О.
Мукачівський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Доволі активне реформування освітньої галузі висуває нові вимоги до управлінського персоналу закладів освіти. Це викликає необхідність осмислення нової управлінської парадигми, принципово нового підходу до підготовки керівників. Зростає потреба в менеджерах, які не тільки мають достатній рівень професійних знань та умінь, а й здатних якісно й своєчасно організовувати діяльність закладу, приймати правильні й нестандартні рішення у сфері управління, керувати колективом на рівні сучасних вимог, підбирати персонал і розподіляти обов'язки відповідно до ситуації. У зв'язку з цим актуалізувалась потреба у підготовці управлінців нового типу, формуванні організаторських здібностей майбутніх керівників закладів освіти в умовах фахової підготовки.

Мета нашої роботи полягає у визначенні рівня організаторських здібностей майбутніх керівників закладів освіти на прикладі групи студентів другого (магістерського) рівня, які здобувають кваліфікацію керівника (менеджера) у системі освіти.

Суб'єктивно-психологічний напрямок дослідження проблем організаторських здібностей особистості набув свого розвитку у роботах А. Г. Ковальова, В. Н. М'ясищева, Л. І. Уманського, Я. Л. Коломінського. Науковці дійшли висновку, що організаторська діяльність вимагає високого рівня інтелекту, певних характерологічних якостей особистості. У структурі організаторських здібностей учені пропонують виділяти «провідні» (основні) та «опорні» здібності. До провідних компонентів організаторських здібностей вони відносять гнучкість розуму в сполученні з творчою уявою, та високий рівень розвитку волі. Розвиток організаторських здібностей можливий, на думку авторів, на базі основної «опорної» здібності – специфічної спостережливості.

Розробка питань формування організаторських здібностей знайшла відображення у роботах Л. І. Уманського. На основі аналізу узагальнених психологічних даних Л. І. Уманський визначив структуру якостей і здібностей особистості доброго організатора, яка має включати такі елементи: якості спрямованості особистості; підготовленість до діяльності (цільова чи організаторська); загальні якості; специфічні властивості, здатність до емоційно-вольового впливу; індивідуальні характеристики організаторських здібностей.

На сучасному етапі розвитку освіти значне місце посідають розробки представників соціально-психологічного напрямку (Л. М. Карамушка, Л. Е. Орбан-Лембрик, Я. І. Шкурко), в яких зосереджено увагу на вивченні впливу організаторських здібностей керівника на якість міжособистісної ділової взаємодії [1].

Отже, теоретичний аналіз науково-педагогічних праць свідчить про наявність різноманітних точок зору на природу та структуру організаторських якостей керівників. Розвиток організаторських здібностей більшою мірою залежить від самої людини, яка сама повинна виявити цілеспрямованість і волю для розвитку в собі якостей справжнього організатора.

Нами було проведено опитування за методикою «Оцінка комунікабельності та організаторських здібностей» [2]. Діагностика комунікативних та організаторських здібностей допомагає особистості самостійно оцінити наявний рівень розвитку цих здібностей та, за потреби, продумати шлях подальшого розвитку організаторських здібностей (нас цікавлять саме організаторські здібності). Методика містить п'ять рівнів: вищий, високий, середній, нижче середнього, низький. У дослідженні прийняли участь 10 студентів МДУ групи ОПН-1м. За результатами опитування ми отримали наступні результати: 10% респондентів мають вищий рівень організаторських здібностей – це свідчить про те, що у них сформована потреба в організаторській діяльності. Вони швидко орієнтуються у важких ситуаціях, ініціативні, приймають самостійні рішення, люблять організовувати ігри, різні заходи. 60% респондентів мають високий рівень організаторських здібностей. Ці студенти не губляться в нових обставинах, проявляють ініціативу в спілкуванні, здатні приймати рішення в складних, нестандартних ситуаціях. 20% мають середній рівень. Вони прагнуть до контактів з людьми, відстоюють своє, однак потенціал їхніх схильностей не відрізняється високою стійкістю і 10% респондентів мають рівень організаторських здібностей який є нижче середнього. Такі респонденти зазнають труднощів у встановленні контактів з людьми, важко переживають образи, рідко виявляють ініціативу, уникають прийняття самостійних рішень. Низький рівень організаторських здібностей відсутній.

Отже, ми теоретично проаналізували питання про організаторські якості керівників, дослідили рівень організаторських здібностей майбутніх керівників закладів освіти на прикладі групи студентів другого (магістерського) рівня, які здобувають кваліфікацію керівника (менеджера) у системі освіти. Результати теоретичного аналізу свідчать про наявність різноманітних точок зору на природу та структуру організаторських здібностей керівників. У результаті практичного дослідження було виявлено, що більшість студентів МДУ групи ОПН-1м мають високий рівень організаторських здібностей, які проявляються в умінні не губитися в нових обставинах, проявляти ініціативу в спілкуванні, здатності приймати рішення в складних, нестандартних ситуаціях.

Література

1. Новгородська Ю. Г. Формування організаторських здібностей майбутніх керівників дошкільних навчальних закладів. *Наукові записки: зб. наук. праць*. [Ніжинський

державний університет ім. Миколи Гоголя]. Сер.: Психолого-педагогічні науки. Ніжин, 2013. № 3. С. 111–116.

2. Фетискин Н. П., Козлов В. В., Мануйлов Г. М. Диагностика коммуникативных и организаторских склонностей (КОС-2). Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. Москва, 2002. С. 263–265.

УДК 373.5.091.313:004 (043.2)

ПРИЧИНА М.Г., МАРКО М.М.
Мукачівський державний університет

ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Поняття «проекткування» «...походить від дієслова «проектувати». Проектувати – складати, розробляти проект, конструювати що-небудь, планувати, намічати здійснити щось» [1, с. 970]. За визначенням А.І. Лебедєва, проект – це сукупність певних дій, документів, попередніх текстів, задум для створення реального об'єкта, предмета, створення різного роду теоретичного продукту. Це завжди творча діяльність [2].

Формою педагогічного проектування є документ, в якому описані створення і поведінка інформаційно-освітнього середовища. Результатом нашого дослідження є проект-програма, основною метою якої визначено створення і розвиток єдиного освітнього інформаційного середовища закладу загальної середньої освіти.

Провідну ідею проект-програми в рамках нашого дослідження, ми визначили як – створення проекту відкритого для розвитку інформаційно-освітнього середовища закладу загальної середньої освіти, вдосконалення освітнього процесу на основі використання нових інформаційних і мережевих технологій, підвищення інформаційної культури всіх учасників освітнього процесу.

Відповідно до головної ідеї основними цілями реалізації проект-програми визначені:

1. Оснащення педагогічного процесу засобами інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення його змісту і організаційно-педагогічних умов.

2. Підвищення на основі інформаційно-комунікаційних технологій ефективності управління:

– змістом і технологіями навчальної діяльності;

– науково-методичною роботою;

– кадрами, фінансовою діяльністю та господарським забезпеченням закладу загальної середньої освіти.

3. Забезпечення умов для проведення заходів моніторингу, а також психологічної і соціальної підтримки учнів на основі використання нових інформаційних і мережевих технологій.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>